

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

AJANKOHTAISIA ASIOITA LAMPAIDEN JA VUOHIEEN PITÄJILLE

Tämä kirje lähetetään kaikille eläintenpitäjille, joilla on lampaista tai vuohien myöhemmin tässä kirjeessä mainitulla ajanjaksolla. Kirjeeseen on koottu eri viranomaisten tiedotteita liittyen lampaiden ja vuohien pitoon. Kirje lähetetään kerran vuodessa.

Maa- ja metsätalousministeriö tiedottaa:

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä on loppusuoralla. Uuteen lakiin on tulossa muutoksia lampaiden ja vuohien tunnistamiseen liittyen.

- Lammas- ja vuohieläimet yksilöitäisiin jatkossa kumpaankin korvalehteen kiinnitettävällä tavanomaisella korvamerkillä, mutta toimija saisi korvata toisen tavanomaisista korvamerkeistä elektronisella korvamerkillä, injektoitavalla transponderilla tai pötsiboluksella.
- Alle 12 kk ikäisenä teuraaksi meneville riittäisi edelleen tunnistaminen yhdellä korvamerkillä.
- Lampaiden ja vuohien tunnistimet tulisi kiinnittää eläimeen viimeistään 90 päivän kuluessa eläimen syntymästä. Kyseinen määräaika koskisi myös eläimen poikimailoituksen tekemistä lammas- ja vuohirekisteriin.

Ruokavirasto tiedottaa lainsäädännön muutoksista:

[Etusivu>Viljelijät>Eläintenpito>Eläinten merkintä ja rekisteröinti>Lampaat ja vuohet](#)

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköinen asiointipalvelu on julkaistu

Ruokavirasto on avannut eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun maanantaina 23.8.2021. Asiointipalvelun avulla toimijat pystyvät itse tekemään ilmoitukset eläinten pitopaikoista, eläintenpidosta sekä haaskapaikoista.

Ruokavirasto kannustaa toimijoita kirjautumaan palveluun ja tarkistamaan pitopaikka- ja eläintenpitotietojensa ajantasaisuuden. Ajantasaiset tiedot eläinten pidosta ja pitopaikoista ovat välttämättömiä esimerkiksi eläintaudin puhjetessa. Sovellukseen kirjaudutaan osoitteessa <http://epr.ruokavirasto.fi>.

Kuolleiden tuotantoeläinten keräilyn valtionavustuksen maksaminen

Vuonna 2019 sovellettavaksi tullut ”Raatokeräilyasetus” (Vn 998/2017) mahdollistaa valtion avustuksen myöntämisen raatokeräilyn kustannuksiin, mutta estää valtion avustuksen maksamisen tapauksissa, joissa eläimen omistajan toiminnassa on tiettyjä lainsäädännön rikkeitä.

Eläintunnistusjärjestelmälaki edellyttää, että eläintenpitäjä on merkinnyt lampaat ja vuohet korvamerkeillä ja tehnyt eläinrekistereihin lain vaatimat ilmoitukset ajallaan. Raatokeräilytoimijan on puolestaan ilmoitettava eläinrekisteriin jokainen käsittelylaitokseen vastaanotettu eläin yksilökohtaisesti. Jos raatokeräilytoimija ei pysty yksilöimään eläintä, eikä siten kuittaamaan sitä eläinrekisteriin vastaanotetuksi, ei valtion avustusta makseta. Valtion avustus menetetään myös, jos eläimen omistaja on laiminlyönyt velvollisuutensa järjestää kuolleen eläimen nouto ja tilaa raatokeräilyn paikalle vasta saatuaan määräyksen kunnaneläinlääkäriltä tai jos eläin joudutaan lopettamaan paikan päällä eläinsuojelulain mukaisen kiireellisen toimenpiteen takia.

Jotta eläimen omistaja välttyy tuen menetyksiltä, on tärkeää että:

- raatokeräily tilataan paikalle viivytyksettä eläimen kuoltua.

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

- varmistetaan, että kuolleella märehitijällä on ainakin toinen korvamerkistä kiinni. Jos eläin on korvamerkittömän tai kiinni oleva merkki on rikkoutumisen tai likaantumisen vuoksi lukukelvoton, käytetään korvausmerkkiä, jos sellainen on jo tilattu.
 - huomiona, että korvausmerkkiä ei voi tilata enää eläimelle, jolle on tehty poistoilmoitus ja että korvausmerkin toimitusaika on noin viikko

Keräilyalueella kaikenikäisten lampaiden ja vuohien hautaaminen on kiellettyä

Kaikenikäisten itsestään kuolleiden ja lopetettujen **lampaiden ja vuohien hautaaminen** keräilyalueella on edelleenkin **kiellettyä**. Tämä koskee siis myös alle kuuden kuukauden ikäisiä lampaita ja vuohia, joiden hautaamista etenkin on havaittu tapahtuvan. Hautaamiskielto koskee keräilyalueella myös alkuperätilalla tuottajan ja hänen perheensä omaan elintarvikekäyttöön teurastetuista lampaista ja vuohista saatavia teurassivutuotteita. Ainoastaan kuolleina syntyneet eläimet saa haudata koko Suomen alueella. Hautaaminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa vaaraa ihmisten ja eläinten terveydelle, eikä ympäristölle saa aiheutua riskiä (hautaamispaikka ei saa mm. sijaita pohjavesialueella, eikä kaivon, vedenottamon tai muun vesistön läheisyydessä).

Keräilyalueella kuolleiden eläinten raadot on toimitettava sivutuoteasetuksen mukaiseen luokan 1 käsittelylaitokseen Honkajolle tai hyväksytyyn polttolaitokseen, jolla on lupa polttamalla hävittää märehitijöiden raatoja. Kotiteurastuksen sivutuotteet voi toimittaa hävitettäväksi Honkajoen käsittelylaitoksen lisäksi jätteenpolttolaitokseen, jolla on lupa polttamalla hävittää eläinperäistä ainesta.

Raadon nouto on tilattava välittömästi eläimen kuoltua. Etenkin kesäaikaan raadon hävittäminen viivytyksettä on hyvin tärkeitä, sillä mätänevä raato voi aiheuttaa tautivaaraa sekä tilan ihmisille että eläimille. Noutoa odottava raato on säilytettävä suojaisalla ja varjoisella paikalla, sekä tiiviillä alustalla, jotta eritteet eivät pääse valumaan ympäristöön. Lisäksi raato on suojattava muilta eläimiltä pressulla tms. peitteellä.

Lisätietoa Ruokaviraston sivuilta: [Viljelijät>Eläintenpito>Kuolleet eläimet>Tuotantoeläimet>Märehitijät](#)

Honkajoki Oy tiedottaa:

Mikäli hävitykseen menevällä eläimellä on korvamerkki korvassa, se pitää olla myös rekisteröity ajallaan ennen raadon hakemisen tilaushetkeä, koska tilausta ei pystytä tekemään, ellei EU-tunnusta voida tarkastaa lammas- tai vuohirekisteristä. Muutoin Honkajoki Oy laskuttaa hävityslaskussa myös Ruokaviraston tukiosuuden.

Korvamerkillisiä eläimiä ei saa pakata säkkeihin, koska kuljettajan täytyy pystyä tarkastamaan eläinten EU-tunnus korvasta, jottei tukiosuus tule tuottajan maksettavaksi. Ainoastaan kotiteurasjätteet, merkittömät eläimet sekä epäkelvot voi säkittää.

Lisätietoa uudesta asetuksesta Ruokaviraston sivuilta:

[Etusivu>Viljelijät>Eläintenpito>Muutoksia raatokeräilyn valtionavustuksen maksamiseen](#)

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Ajankohtaista asiaa scrapieksistä

Suomi on jo pitkään ollut vapaa klassisesta scrapie -taudista, joka on lampailla ja vuohilla esiintyvä vakava tarttuva keskushermostotauti. Tautivapauden osoittaminen vaatii jatkuvaa seurantaa, ja scrapieen viittaavista oireista on aina ilmoitettava eläinlääkärille mahdollisimman pian, jotta oireilun syy voidaan selvittää nopeasti.

Scrapie seurantaa toteutetaan myös ottamalla raatokeräilyyn toimitetuista yli 18-kuukauden ikäisten eläinten ruhoista Honkajoella näytteet tutkittavaksi taudin varalta. Myös sellaiset raatokeräilyalueen ulkopuolella sijaitsevat tilat, joilla pidetään pysyvästi yli 50 uuhua tai kuttua, kuuluvat pakollisen seurannan piiriin. Näiltä tiloilta on lainsäädännön mukaan lähetettävä vuosittain vähintään yksi näyte Ruokavirastoon tutkittavaksi (maa- ja metsätalousministeriön asetus 321/2021 5 §). Näytteitä saa lähettää myös pienemmiltä tiloilta, mutta näille tiloille näytteenotto on vapaaehtoista. Näiden näytteiden lähettäminen on oleellinen osa seurantaa, ja lampaiden ja vuohien pitäjien olisikin tärkeää muistaa vuosittainen näytelähetys.

Näyte scrapien varalta otetaan yli 18 kuukauden ikäisestä kuolleesta tai lopetetusta eläimestä. Näytettä ei tarvitse lähettää, jos tilalla ei kuole eikä siellä lopeteta yhtään yli 18 kuukauden ikäistä eläintä vuoden aikana. Näytteeksi voi lähettää kokonaisen pään tai kallon aukon kautta otetun valmiin aivonäytteen, ja näytepalan voi lähettää tutkittavaksi, vaikka se olisi huonokuntoinen tai hajonnut. Eläintenpitäjä voi ottaa näytteen itse tai pyytää kunnaneläinlääkärin suorittamaan näytteenottoa. Näytteiden tutkimus ja lähettäminen on eläintenpitäjälle maksutonta ja myös näytteenoton vuoksi tilalle tehtävä kunnaneläinlääkärin käynti on eläintenpitäjälle maksuton.

Lisätietoja näytteenotosta löytyy Ruokaviraston internetsivuilta:

[Etusivu>Laboratoriopalvelut>Eläintutkimukset>Näytteenotto-ohjeet>Lammas ja vuohi>Scrapie](#)

Lampailla ja vuohilla esiintyy myös epätyypillistä muotoa scrapie-taudista, ja tämä muoto ei nykyisen käsityksen mukaan ole tarttuvaa, vaan johtuu satunnaisesta perimän muutoksesta. Eläintautilainsäädännön muutoksen myötä epätyypillisen scrapien toteaminen lammas- tai vuohitilalla ei enää aikaisempaan tapaan johda rajoituksiin eläinten siirroissa. Myös kaksi vuotta kestänyt tehostettu seurantavelvollisuus on poistunut, eli tilan eläimistä ei enää tarvitse ottaa näytteitä teurastuksen yhteydessä.

Eläinten hyvinvointikorvauksen 2022 muutokset

Ruokinta - toimenpide jää pois ja sen tilalle voi valita hyvinvointisuunnitelman, joka palautetaan tukihakemuksen mukana. Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelman tarkemmasta sisällöstä tiedotetaan viikolla 43 Ruokaviraston sivuilla. Eläinten hyvinvointikorvauksen hakuaika päättyy 2.2.2022.

Vuodesta 2022 alkaen eläinten hyvinvointikorvauksessa kaikilta tuen hakijoilta edellytetään lampaiden ja vuohien merkinnän ja rekisteröinnin määräaikaisten noudattamista. Määräaikaisten noudattaminen tarkastetaan kaikilta tuen hakijan eläimiltä. Mikäli tukivuoden aikana esim. eläinten syntymä-, osto – tai poistotiedoissa tulee ilmoitusviiveitä, eläin hylätään. Jos hylättäviä eläimiä on yli kolme kappaletta, aiheutuu myös seuraamuksia.

Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – nykyiset osallistumisilmoitukset päättyvät vuoden 2021 lopussa ja jatkossa haettava vuosittain.

EU:n eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu vuodesta 2022 alkaen. Nykyiset osallistumisilmoitukset päättyvät vuoden 2021 lopussa. Vuodesta 2022 alkaen EU:n eläinpalkkiota on haettava vuosittain Vipu-palvelussa.

Kansallisten kotieläintukien osallistumisilmoitukset ovat edelleen voimassa toistaiseksi, joten niitä ei

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

tarvitse hakea uudelleen vuonna 2022.

Lue lisää asiasta viljelijä uutiskirjeestä:

[Viljelijä uutiskirje 14.10.2021](#): Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – hae osallistumisilmoitukset jatkossa vuosittain. Uutiskirjeen löydät Ruokaviraston sivuilta: Viljelijät > Tuet ja rahoitus > Viljelijätukien hakeminen > Viljelijä uutiskirje

Aiemmin tiedotettu:

[Viljelijä uutiskirjeessä 14.6.2021](#): Päätukihaku päättyy 15.6. – onko hakemuksesi jo kunnossa? Uutiskirjeen löydät Ruokaviraston sivuilta: Viljelijät > Tuet ja rahoitus > Viljelijätukien hakeminen > Viljelijä uutiskirje

[Ruokaviraston tiedotteessa 11.6.2021](#): Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – osallistumisilmoitusta haettava jatkossa vuosittain.

Lisätietoa Ruokaviraston sivuilta: Viljelijät > Tuet ja rahoitus > Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – osallistumisilmoitusta haettava jatkossa vuosittain

Uuhituet

Tukikelpoisten uuhien määrä pohjoisessa uuhituessa ja EU:n uuhipalkkiossa määräytyy lammas- ja vuohirekisteriin viimeistään 31.1.2022 mennessä tallennettujen poikimisilmoitusten perusteella. Vuoden 2021 poikimiset on ilmoitettava rekisteriin tammikuun 2022 loppuun mennessä, jotta karitsat voidaan huomioida vuoden 2021 tukilaskennassa.

Lammas- ja vuohirekisterin huoltokatkot

Seuraava huoltokatko on pe 3.12.2021 klo. 16.15 – ma 5.12.2021 klo. 8.00. Sovellus ei ole tällöin käytettävissä.

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu tiedottaa:

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu muuttuu 1.1.2022 alkaen Ruokaviraston asiakaspalvelun hoidettavaksi. Asiakaspalvelun puhelinnumero tulee muuttumaan ja uusi numero, joka on 0295 205 302, tullaan ilmoittamaan Ruokaviraston sivuilla, sekä vanhassa numerossa olevassa tiedotteessa.

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu palvelee arkisin klo. 8.15-16.00

Postiosoite: Lammas- ja vuohirekisteri, PL 63, 01301 VANTAA

Puhelin: 09 85 666 002 (1.1.2022 alkaen: 0295 205 302)

Sähköposti: lammasvuohi@mtech.fi (1.1.2022 alkaen lammasvuohirekisteri@ruokavirasto.fi)

LIITE, Eläinluettelo

Tämän kirjeen liitteenä on eläinluettelo ajalta 8.10.2020 – 12.11.2021. Jos tiedoissa on virheitä, ottakaa yhteyttä lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalveluun, mikäli tietoja ei voi korjata asiointisovelluksella tai teillä ei ole mahdollisuutta sitä käyttää. Jos puutteista tai uusista tapahtumista on ilmoitettu asiakaspalveluun jo aiemmin, ei tämä kirje edellytä teiltä toimenpiteitä.

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Eläinluettelo on valvonnassa tarkastettava asiakirja. Eläinluettelossa tulee olla pitopaikkakohtaisesti eläinten tapahtumat kolmen vuorokauden kuluessa tapahtumasta. Alle 6 kk:n ikäisten syntymäpitopaikassaan vielä olevien rekisteröimättömien karitsoiden tai kilien tietoja ei eläinluetteloon tarvitse kirjata. Tyhjiä eläinluettelopohjia löytyy Ruokaviraston lomakesivustolta. [Etusivu>Tietoa meistä>Asiointi>Oppaat ja lomakkeet>Viljelijät>Eläintenpito>Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti](#)

Erillistä käsin ylläpidettävää eläinluettelonpitovelvoitetta ei ole, jos käyttää sähköisiä ilmoituskanavia.

Huomioikaa että eläinluettelon vaatimukseen on uuden kansallisen lainsäädännön myötä tulossa mahdollisesti muutoksia, joista tiedotetaan mm. Ruokaviraston sivuilla: [Etusivu>Viljelijät>Eläintenpito>Eläinten merkintä ja rekisteröinti>Lampaat ja vuohet](#)